

19-02-2024

FIGUREN: PIXABAY

De antwoorden op onze vragen: David Hutsebaut en Steven Caulier van Unisono (Sabam),

Sabam is een auteursrechtenvereniging,

Sabam verdedigt enkel de rechten van artiesten die bij hen ingeschreven staan,

Sabam houdt zich in principe enkel bezig met uitvoeringsrechten van alle aangesloten artiesten*.
Behalve als artiesten of Music Libraries vragen om ook de synchronisatierechten te beheren.

Afspraak:

Onder artiest verstaan we , de tekst- en muziekschrijver, de uitvoerder(s), de platenmaatschappij, ...

** Dit houdt in dat, als er muziek gebruikt wordt van niet bij Sabam aangesloten artiesten dat Sabam geen uitvoeringsrechten controleert.*

Een cineast van de filmclub vertoont, in zijn club, een filmpje waarbij hij muziek van populaire CD gebruikt heeft.

Is dit toegestaan omdat het in de besloten kring van de club getoond wordt?

Ja, in familiekring.

*Onder familiekring valt ook een huwelijksfeest, jubileum, communiefeest en begrafenis.
Hiervoor werd een speciale regeling opgemaakt.*

*Neen, voor al de rest, ook niet in de filmclub.
Omdat dit onder moreel recht van de artiest valt.*

*In de marge: Bij grote TV-zenders laat Sabam toe om stukjes commerciële muziek te gebruiken bij fragmenten.
Dit is een overeenkomst tussen Sabam en de zenders.*

Stel, je maakt een film met muziek die niet doorgegeven is aan Sabam en je vertoont deze in een zaal met publiek.

Wat zijn de gangbare boetes?

Sabam geeft aan dat het in de eerste plaats niet uit is op het geven van boetes. Ze willen wel informeren zodat latere inbreuken vermeden kunnen worden.

Indien er toch boetes gegeven worden, bv. in gebreke blijven met uitvoeringsrechten, dan worden bedragen van € 35,00 tot € 75,00 + een evenementtoeslag van 15% gehanteerd. Alles hangt af van hoe groot en hoe commercieel de vertoning is.

Vorig jaar werd er geen enkele boete uitgeschreven.

Cultuur
smakers

Filmgroep Antwerpen

Iemand, van een andere videoclub, vertoont een kopie van je film in zijn filmclub.

Moet deze persoon uitvoeringsrechten betalen?

De organisator, dus in dit geval de filmclub, moet uitvoeringsrechten betalen.

Als YouTube meldt dat een filmpje, omwille van auteursrechten, niet gepubliceerd wordt.

Kan dit gevolgen hebben of blijft het bij een melding?

Plaats je een film op YouTube dan zal YouTube, voordat de film gepubliceerd wordt, de film controleren (muziek-detectiesysteem). Zijn er geen muziekrechten dan wordt het zondermeer gepubliceerd.

Zijn er toch rechten, maar vallen ze onder een bepaalde categorie, dan geeft YouTube aan over welke muziek het gaat. YouTube bezorgt deze informatie aan een overkoepelende rechtenorganisatie die op zijn beurt de opgemerkte muziek kan doorsturen naar bv. een organisatie, platenlabel of Library. Het kan dan zijn dat je van die organisatie de vraag krijgt om de muziek te verwijderen of dat er betaald moet worden.

Het kan zijn dat de muziek niet in alle landen vrij gebruikt mag worden. In dat geval wordt je filmpje gepubliceerd maar kan het niet bekeken worden in die bepaalde landen.

Het kan ook zijn dat YouTube je film, omwille van auteursrechten, niet publiceert. Hiervan krijg je dan een melding. Dit bv. indien alle muziek afkomstig is van commerciële muziek.

Is er een verschil tussen synchronisatie- en reproductierechten in geval van een amateur?

Synchronisatie is een éénmalige gebeurtenis bij het mixen van muziek en film.

Reproductie is een werk vermenigvuldigen op bv. CD voor een economische activiteit.

Hier dienen extra kosten voor betaald te worden.

Extra vraag: Wat indien men de film vertoont op een gratis festival.

Moet men dan toch reproductierechten betalen?

Antwoord: Ja omdat het niet in de privékring is.

Extra info: Stel dat je op een festival 30 CD's meegeeft aan het publiek.

Dan moet je reproductierechten betalen.

Extra vraag: Zijn alle artiesten bekend, is er soort overkoepelende databank?

*Ja, er is wereldwijd zo'n databank waarin niet alleen de artiesten bekend zijn maar ook op welk stukje van de vergoeding iedereen recht op heeft.
Zie zoekmachine van Sabam*.*

Meestal zijn het de artiesten die aan hun uitgever aangeven welke rechten en vergoedingen vacant zijn.

Als er muziek gebruikt wordt, in bv. een speelfilm, dan wordt er onderhandeld met de uitgever of die muziek wel voor die productie gebruikt mag worden.

Bij het filmen van een uitvoering van een muziekstuk, bv. een concert dient de cineast op voorhand een volledig akkoord te hebben met het orkest (alle muzikanten) en de dirigent. Liefst op papier. Zelfs als één muzikant niet akkoord gaat is er geen contract.

* <https://eservices.sabam.be/pls/apex/f?p=1050:1::::RP,1::>

Wat als iemand anders mijn film gebruik en openbaar maakt?

In dat geval zal men niet naar de bron gaan, maar wel naar diegene die de film verdeelt.

Let wel, als je de film zelf hebt doorgegeven, is je film niet meer privé en moet je ook voldoen aan de auteursrechten.

Als ik een film maak en ik gebruik muziek van een commerciële CD.

Moet ik dan rechten betalen indien deze film strikt persoonlijk is (blijft op eigen PC staan)?

Neen, indien de film strikt privé is.

Ter info:

Je mag, privé, van alle geluidsdragers opnames maken.

Hiervoor heb je reeds betaald bij de aanschaf van een geluidsdrager en opnameapparatuur.

Deze opnames verder verdelen mag niet.

Wat indien ik deze film, op USB-stick, meeneem naar mijn broer waarbij enkel mijn broer en zijn gezin de film te zien krijgt?

Mag, want dit is ook privé.

Muziek van bv. Smartsound* is muziek die per nummer kan aangepast worden door de gebruiker.

Moet de basis van zo'n nummer doorgegeven worden aan Sabam?

*Voor zo'n materiaal dien je te lezen wat er in de gebruiksvoorwaarden staat.
Dit kan merk per merk verschillen.*

Moet "Smartsound" vermeld worden in de aftiteling?

Er zijn merken die verplichten om hun merknaam in de aftiteling te plaatsen.

** Smartsound is nl. strikt gesproken geen muziek, maar een algoritme dat muziek en variaties erop genereert.*

Cultuur
smakers

Filmgroep Antwerpen

Mag de muziek van CD's met de vermelding
"Royalty free Library" gebruikt worden zonder melding
aan Sabam?

Zonder meer "Ja".

Ik gebruik muziek van een CD van een coverband.

Aan wie komen de auteursrechten toe?

De originele uitvoerders, de covergroep of beiden?

De rechten zullen naar de originele auteur (het label) gaan.

Sabam betaalt geen rechten aan een coverband.

Als de coverband het nummer heeft gebruikt als basis, maar er dan een nieuw arrangement heeft op gemaakt, worden de rechten verdeeld.

Heeft een stichting of platenlabel nog recht op auteursrechten op de muziek van een componist die al 70 jaar overleden is?

Welke termijn geldt er dan?

*Als de auteur of componist 70 jaar overleden is dan mag de muziek vrij gebruikt worden om bv. zelf te musiceren.
Dus voor Beethoven geen probleem.*

*Doch als je dezelfde muziek van een CD gaat gebruiken voor je film dan moet je rekening houden met de **naburige rechten** waarbij de datum van de opname* van de muziek telt.
Is deze ouder dan 70 jaar dan is er geen probleem. Vroeger was dit 50 jaar maar dat werd enkele jaren geleden aangepast.*

**Voor muziek die opgenomen is in 1930 maar geremasterd werd uitgegeven in 1985 zal het duren tot 2055 voordat de muziek Publiekdomein wordt.*

Extra info van Sabam:

Er zijn drie pijlers waarop het auteursrecht geldt:

- 1. De auteur of componist.*
- 2. De uitvoerder(s).*
- 3. De producent of het platenlabel die de kosten heeft gemaakt om het werk op de markt te brengen.*

Ze hebben alle drie rechten en er is van alle drie een akkoord nodig om de muziek te gebruiken.

In de meeste gevallen wordt de muziek beheerd door één organisatie en werken de Sabam's van deze wereld samen met die ene organisatie.

De organisatie staat in voor de correcte verdeling binnen de drie pijlers.

Indien de auteur overleden is gaan de rechten naar de erfgenaam(-en) of een stichting.

Mag een foto van een schilderij, van een schilder die 70 jaar geleden gestorven is, gebruikt worden in een film?

Voor eigen gebruik “Ja”, voor commercieel gebruik “nee”.

De vraag is eigenlijk of een schilderij, waarvan de schilder langer dan 70 jaar geleden gestorven is, mag gefotografeerd (gefilmd) en gebruikt worden in een film.

Het antwoord hierop was me niet zo duidelijk. Soms worden kunstwerken voor onbepaalde tijd verder beschermd.

Zie bv. “artinflanders.be”.

Zolang een film niet commercieel bedoeld is zal er normaal gezien geen probleem zijn.

Commercieel dient wel zo breed mogelijk gezien te worden.

Een ledenbladje met een foto van bv. het Atomium kan al aanleiding geven tot rechten.

Cultuur
smakers

Filmgroep Antwerpen

We betalen via Breedbeeld jaarlijks een bepaalde som, dit jaar € 60,00 voor Sabam.

Hoe is de verdere verdeling naar de rechthebbenden?

Sabam verkrijgt zijn grootste inkomens van concerten, evenementen, fuiven, ...

Sabam factureert zo'n 20.000 concerten per jaar, 30.000 fuiven, grote mediazenders, grote en kleine radio's, 140.000 handelszaken.

Het is aan Sabam, een privé-organisatie, om de inkomsten te verdelen naar de aangesloten leden. Soms globaal of tot in detail. Veel hangt af van de "Cue sheets" waarmee de muziek werd doorgegeven.

Sabam gebruikt zo'n 15 tot 20% van de inkomsten voor eigen werking.

Stel, je filmt een familiegebeuren en op de achtergrond klinkt (nog juist hoorbaar) commerciële muziek (bv. The Rolling Stones).

Kan mijn film onderhevig zijn aan auteursrechten, ook al is het nooit de bedoeling geweest deze muziek in te lassen?

Raar maar waar, ook hier moet men rekening houden met de auteursrechten. YouTube kan bv. het stukje muziek verwijderen. Je zou ook een melding kunnen krijgen om de muziek te verwijderen of er een vergoeding voor te betalen. Dit geldt voor alle muziek, ook straatmuziek.

Voorbeeld: Op muziek, die men hoort tijdens het filmen, gelden er rechten.

Een opname van een zigeunergroepje in Valencia kan aanleiding geven tot auteursrechten.

Cultuur
smakers

Filmgroep Antwerpen

Valt oude volksmuziek, zonder gekende auteur maar wel uitgegeven, onder het auteursrecht?

Is hier ook een einddatum voor?

In dit geval, omdat de muziek is uitgegeven, mag men de muziek vrij gebruiken 70 jaar na de eerste maal dat het werk werd uitgevoerd (opgenomen).

Muziek op een LP die opgenomen is in 1953 mag gebruikt worden, de reproductie op CD van 1982 mag pas in 2052 gebruikt worden.

Ik heb ergens gehoord dat, als de gebruikte muziek korter dan 15 seconden is, deze niet hoeft aangegeven te worden.

Klopt dat?

In principe geldt dit enkel voor producties van zenders of productiehuizen. Dit om toe te laten om een reportage te maken met populaire muziek op de achtergrond.

Tip: Op de site van Sabam staat een PDF over economisch recht – boek 11 – zoeken op citaat met “Uitsluitende voorwaarden”.

https://www.sabam.be/sites/default/files/wetboek_van_economisch_recht.pdf

Wat met het gebruik van de (betalende) “Audio-bibliotheek” van YouTube?

Moeten de gebruikte nummers doorgegeven worden aan Sabam of valt dit onder een YouTube-regeling?

Mag gebruikt worden voor je film maar enkel voor niet-commerciële doeleinden.

De rechten worden door YouTube geregeld, hier moet je verder niets voor doen. YouTube heeft van een aantal toeleveranciers de synchronisatierechten gekocht voor niet commercieel gebruik.

YouTube stuurt elke 3 maanden een lijst naar alle Sabam's van de wereld met alle nummers die onder auteursrechtenvallen en de reclame-inkomsten die hierbij gegenereerd werden. De Sabam's moeten in deze lijst nagaan wat er van toepassing is voor hen.

Sabam werkt hiervoor samen met een partner.

De opgemerkte rechten worden verdeeld aan hun leden.

Is het gebruik van muziek, van een film die al op YouTube staat, illegaal?

Of, met andere woorden, mag men muziek van een YouTube-film “rippen” en zelf gebruiken voor een eigen film zonder melding aan Sabam?

Het is niet toegestaan zomaar muziek van een andere film te gebruiken. Voor de muziek, die bij een bepaalde film gebruikt werd, werden er rechten geregeld. Deze rechten vervallen als je de muziek voor jouw film gaat gebruiken.

Muziek van YouTube halen is, zelfs voor eigen gebruik illegaal.

YouTube zelf kan beschouwd worden als publiek domein maar de rechten zelf, blijven van de artiesten.

Zijn er tarieven voor het gebruik van commerciële muziek (geen Library-muziek) in:

- privé-omgeving
- met enkel leden
- vertoning met publiek
- televisie

Door wie wordt de prijs bepaald? *Door de uitvoerder.*

Waar kan men tarieven terugvinden? *Zie "Unisono" op site van Sabam.*

Een uitzending op een TV-zender kan gemaakt zijn door de TV-zender zelf of een productiehuis.

In geval van een productiehuis regelt het producthuis alle rechten om hun product te mogen uitzenden dit noemt met "Clearen". De som voor de "Clearing" zal afhangen van het gebruik, Belgisch gebruik, gebruik in het buitenland, gebruik op videoplatformen zoals Netflix. Men "Cleart" dus voor de context.

Heel concreet, men heeft de rechten betaald voor een amateurfilm die vertoond mag worden in een videoclub of in een filmfestival voor amateurcinéasten. Indien men diezelfde film gaat vertonen op TV dan dienen de rechten heronderhandeld te worden.

De prijzen voor de uitvoeringsrechten worden berekend aan de hand van grootte van de zaal, de gemaakte winsten, ... voor meer details kan men best contact opnemen met Sabam.

Sabam bepaalt geen prijs voor de synchronisatierechten.

Sabam vraagt de prijs aan de auteur of platenlabel en rekent die door aan de aanvrager.

Valt deze muziek ook nog onder auteursrecht?

Alles hangt er van af of de muziek “Publiekdomein” is geworden of niet.

“Publiekdomein” kan pas 70 jaar na het overlijden van de componist en ook pas 70 jaar na de eerste opname van de muziek (bij het platenlabel van de CD).

Zie ook in de lijst van Sabam:

<https://eservices.sabam.be/pls/apex/f?p=1050:1::::RP::>

Der gute Kamerad (“Ich hatt’ einen Kameraden”)
Ludwig Uhland Trauerlied Friedrich Sikher/Schweizer Volkslied

♩ = 180

PubliekdomeinPublic Domain

B♭ Trumpet / Bagle Last Post & Reveille
Great Britain & Commonwealth Military

♩ = 152

Last Post

Reveille

Two minutes silence

Publiekdomein

Te Velde/Aux Champs
WO I Belgian battle song Jonas Dumoulin Passens

♩ = 40

Sonnerie “AUX MORTS”

Clair.

Tamb. sans timbres

60 =

roulement de 3 mesures environ

p *crescendo* *poco* *a*

p < *ff* > *p*

poco *a poco* *dim. p* *cédez* *perdendosi* *pp*

Cultuur
smakers

Filmgroep Antwerpen

Moet ik uitvoeringsrechten betalen als ik met mijn film met muziek (aangegeven aan Sabam) naar een bevriende filmclub ga?

Niet jij maar wel de organiserende filmclub.

Ik gebruik muziek van bv. Extreme Music die ik aan Breedbeeld heb doorgegeven.

Moet ik bij de aftiteling alle nummers met hun auteur/uitvoerder opsommen of volstaat het om te vermelden “ Alle muziek onder het label van Extreme Music”?

Alles hangt af van de gebruiksvoorwaarden van de Library.

Er is sprake van morele rechten waarbij de auteur/uitvoerder kan vragen om steeds zijn naam te vermelden.

Soms laat de Library toe om enkel de muziek te vermelden en/of de naam van de Library.

Sabam vraagt voor hun artiesten dat de namen op de aftiteling vernoemd worden.

Cultuur
smakers

Filmgroep Antwerpen

De organisatie die betaalt voor gebruik van muziek uit een Library stopt ermee.

Kan ik de muziek dan nog gebruiken?

Hangt af van de afspraken die er gemaakt werden.

Het is logisch dat je op zoek zal moeten gaan naar een nieuwe regeling met de Library.

We betalen nu € 60,00 per jaar aan Breedbeeld.
Voor wat dienen deze kosten? Voor synchronisatie of uitvoering?

Dit bedrag is enkel voor de uitvoering of dus uitvoeringsrechten.

Op de site van Breedbeeld vinden we:

<https://breedbeeld.org/info-advies/sabam-regeling>

Wie bij BREEDBEELD intekent op onze Sabam-regeling mag vrij muziek gebruiken uit de muziekbibliotheken die in de overeenkomst zitten. Dit recht om bepaalde muziek onder je film te mogen plaatsen, noemt men de **synchronisatierechten**. In orde zijn met de synchronisatierechten is noodzakelijk om muziek te mogen gebruiken in je productie. Deze zijn dus helemaal gedekt met onze Sabam-overeenkomst van € 60,00 (incl. btw).

Naast het recht om muziek te mogen gebruiken in je film, moet je ook nog auteursrechten betalen telkens jouw film (met de muziek) vertoond wordt. Dit zijn de **uitvoeringsrechten**. Dat bedrag bedraagt € 8,00 per vertoning (incl. btw) en wordt betaald door de organisator van de vertoning.

Stel, je gebruikt muziek voor commerciële doeleinden, bv. je website. De auteur van de muziek is op dat moment niet aangesloten bij een auteursrechtenorganisatie. Na enkele jaren is dat wel het geval.

*Kan deze auteur nog terugvallen op rechten voor je film van enkele jaren geleden?

Een auteur kan rechten geven voor één bepaald gebruik. Indien echter het gebruik verandert van bv. een lokaal filmpje naar een succesvolle vertoning dan kan de auteur zijn rechten (lees bedrag) aanpassen.

Doch alles wordt bepaald door hetgeen al of niet in een contract werd opgenomen.

** Een praktijkgeval: Een cineast krijgt een zware boete omdat er op zijn website een filmpje staat van een inmiddels bekende auteur. Bij studie ziet men in dat de boete niet gerechtvaardigd is omdat de film al jaren geleden werden gemonteerd en er toen geen rechten gevraagd werden.*

24-02-2024

Met dank aan David Hutsebaut en
Steven Caulier Unisono (Sabam)

Fragment uit de film van Rik Michiels

FIGUREN: PIXABAY